

Dkt. Roger Green, Ukristo wa Marekani, Kipindi cha 2, Upuritani Amerika na Roger Williams

© 2024 Roger Green na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Roger Greene katika mafundisho yake kuhusu Ukristo wa Marekani. Huu ni kipindi cha 2, Upuritani huko Amerika na Roger Williams.

Tumefikia E, kupungua kwa Upuritani, na ninataka tu kukukumbusha kuhusu hilo lilikuwa nini.

Kisha tutaangalia michango ya Wapuritani, na kisha tunataka kuangalia baadhi ya theolojia ya Wapuritani ambayo ilikuwa muhimu sana kwao. Kwa hivyo, tumefikia mwisho wa kupungua kwa Upuritani. Sasa, tumetaja, nitaendelea hapa, tumetaja kinachotangulia, ukosefu wa ari ya kidini au kuongezeka kwa utajiri, ambacho kilikuja kwanza.

Tulishughulikia hilo mara tu mwishoni mwa muda wetu Ijumaa iliyopita. Na huwezi kweli. Ni vigumu kusema ni ipi iliyotangulia, lakini Wapuritani mwanzoni walipata pesa kwa sababu walikuwa waangalifu sana. Wapuritani wa awali, kizazi cha kwanza na cha pili, walikuwa waangalifu sana kuhusu pesa zao, na walimwaga pesa zao tena katika makanisa yao na katika biashara zao.

Lakini kizazi cha tatu, kizazi cha nne, na kizazi cha tano kilianza kutumia pesa hizo wenyewe, kujenga nyumba zao nzuri, kama vile Mtaa wa Chestnut huko Salem, na kujenga makanisa mazuri sana ya kikoloni, jambo ambalo halikuwa kweli kwa Wapuritani wa kwanza. Kwa hivyo, walianza kujimwagia pesa zao wenyewe. Ongezeko hilo la utajiri lilisababisha ukosefu wa ari ya kidini.

Mnaanza kuishi kwa ajili yenu wenyewe, na mnapoteza bidii hiyo ya kidini ya Wapuritani wa kwanza waliotaka kumleta Kristo ulimwenguni na ulimwengu kwa Kristo. Au ilifanya kazi kwa njia nyingine? Je, walianza kupoteza bidii yao ya kidini, na kwa sababu walipoteza bidii yao ya kidini, je, waliamua kumwaga pesa zao ndani yao wenyewe? Njia ipi? Naam, sijui. Sina wazo.

Lakini tunajua kwamba Upuritani ulipungua. Nilikuwa na biashara hiyo; nilitaka tu kuwaonyesha hili, lakini biashara hiyo ya kupata pesa na kuwa na busara na kuzirudisha kwenye biashara, kanisani. Baadhi yenu mmesoma kitabu cha Max Weber, Maadili ya Kiprotestanti na Roho ya Ubepari.

Ni wangapi kati yenu mmesoma kitabu hicho? Je, mmekisoma kwa ajili ya kozi? Sawa, ni kitu ambacho huenda mkataka kukiweka kwenye orodha yenu ya kusoma majira ya joto: Maadili ya Kiprotestanti na Roho ya Ubepari. Anapozungumzia kuhusu

Wapuritani katika kitabu hiki, anazungumzia kuhusu Wapuritani ambao hawakupenda utawa wa Ukatoliki wa Kirumi, kuondoka kutoka katika ulimwengu huu. Tutataja hili baadaye pia.

Lakini waliishi maisha ya kujinyima sana, na Weber anaita hii kuwa ni kujinyima sana kwa ulimwengu huu. Kwa hivyo waliishi maisha ya Kikristo katika ulimwengu huu lakini kwa njia ya kujinyima sana, yenye nidhamu sana. Sio njia ya kitawa, bila shaka, lakini njia ya nidhamu sana.

Na ilikuwa ni utawanyifu huu wa kidunia, nidhamu hii, kuishi si kwa ajili yako mwenyewe bali kwa ajili ya wengine, na kuweka pesa tena katika biashara na kanisani. Ni utawanyifu huu wa kidunia ndio uliosababisha watu hawa kupata utajiri walioupata. Sijui kama kuna kitu kingine chochote tunachotaka kusema kuhusu kupungua kwa Upuritani.

Sasa, wakati wowote kundi la kidini linaposhuka, itabidi kuwe na kitu cha kuchukua nafasi yake. Tutaona hilo mengi katika mwendo. Pendulum itabadilika kutoka moja hadi nyingine.

Sawa, kwa hivyo tuendeleo kwenye michango ya Upuritani na baadhi ya michango ambayo Upuritani ulitoa. Sawa, moja ni hakika, na hapa, michango hii si michango ya kidini tu bali pia michango ya kitamaduni kwa utamaduni mpana. Kwa hivyo, sio tu aina ya kidini kwa maana finyu ya neno, lakini moja ni heshima kwa serikali halali.

Wapuritani hakika walikuwa na heshima kwa serikali halali. Ulichokiona katika Mkataba wa Mayflower kilifanywa na watu ambao tayari walikuwa waasi; hawakuwa Wapuritani kitaalamu, walikuwa waasi. Tayari walikuwa wamejitenga na Kanisa la Anglikana.

Lakini uliona katika Mkataba wa Mayflower kitu kile kile, heshima kwa serikali halali, kujipanga kama jamii kwa njia halali, ambapo raia watakuwa watiifu kwa sheria za mkataba tunaofanya kati yao. Kwa hivyo unaona kwamba thamani ya kazi muhimu, bila shaka, ni sehemu muhimu sana ya mchango wa kudumu wa Upuritan. Bado, kama ninavyoelewa, Wamarekani wanafanya kazi kwa bidii zaidi kuliko mtu mwingine yeyote duniani.

Na tulipata wapi aina hiyo ya maadili ya kazi? Naam, hakika, kwa kiasi fulani, hiyo inatokana na thamani ya Wapuritani ya kazi yenye manufaa. Ushiriki wa kiraia na uwajibikaji vimejikita katika maisha ya kitamaduni ya Marekani. Na hiyo ilitoka wapi? Kwa kiasi fulani, bila shaka, kutoka kwa Wapuritani pia.

Kwa hivyo, wasiwasi kuhusu elimu na mfano mzuri wa hili ungekuwa Chuo Kikuu cha Harvard, ambacho kilianzishwa mwaka wa 1636. Sasa, kumbuka, uhamiaji mkubwa

wa Wapuritani haukuanza hadi mwaka wa 1628. Kwa hivyo, mwaka wa 1636, tayari tunapata uundaji wa Chuo Kikuu cha Harvard.

John Harvard alitoa maktaba yake, kimsingi, ili kuanzisha Chuo Kikuu cha Harvard. Kila ninapozungumzia kuhusu Harvard, tutazungumzia baadaye kwa sababu tunataka kuona mageuzi ya Harvard. Kwa hivyo, tunaitaja hapa.

Kauli mbiu ya Chuo Kikuu cha Harvard ni nini? Na lazima niwe mwangalifu nisije mbele ya skrini hii kwa sababu Dkt. Hildebrandt anafanya vizuri sana na hii. Lakini lazima niwe mwangalifu nisije mbele ya skrini. Sawa, kauli mbiu ya Chuo Kikuu cha Harvard ni ipi? Veritas.

Veritas inamaanisha ukweli. Kwa hivyo hiyo ndiyo kauli mbiu ya Harvard. Hiyo iko kwenye fulana na fulana na kofia na kila kitu.

Veritas. Hiyo ndiyo kauli mbiu ya Harvard. Inavutia sana.

Inashangaza kwamba hiyo haikuwa kauli mbiu ya asili ya Harvard, hata hivyo. Je, kuna yeyote anayejua kauli mbiu ya asili ya Harvard ilikuwa nini? Ndiyo. Veritas in Christo et Ecclesiam .

Ukweli katika Kristo na kanisani. Huo ulikuwa ndio kauli mbiu ya Chuo Kikuu cha Harvard kilipoanzishwa mwaka wa 1636. Sasa, kilipoanza kuwa cha Kiyunitariani, miaka mia kadhaa baadaye, kiliondoa kauli mbiu ya ndani ya Kristo na kanisa kutoka kwa kauli mbiu.

Na kwa hivyo, kauli mbiu inabaki leo kama veritas. Lakini Wapuritan hawangewahi kuanzisha Harvard kwa kauli mbiu ya veritas tu. Daima ni ukweli katika Kristo na kanisani.

Kwa hivyo, kuna wasiwasi mkubwa kuhusu elimu. Tutaona hilo sana kadri kozi inavyoendelea. Kisha, kulikuwa na hisia kwamba taifa, chini ya mwongozo wa kimungu, lilikuwa na dhamira maalum kwa ulimwengu.

Askew na Perard wanashughulikia hili sana. Lakini mwongozo wa kimungu, dhamira maalum kwa ulimwengu. Hatimaye hii itatupwa kwenye mtandao mpana zaidi na kuitwa upekee wa Marekani.

Hii itasababisha biashara ya upekee wa Marekani. Yaani, Amerika ni mahali pa kipekee na inaweza kuwa kauli mbiu kwa ulimwengu. Hata hivyo, upekee wa Marekani huenda usione sehemu yoyote ya kidini katika upekee huo.

Ilhali Wapuritani, bila shaka, walifanya hivyo. Kwa hivyo, sisi ni taifa chini ya mwongozo wa kimungu lenye dhamira maalum kwa ulimwengu. Na hatimaye

tukatoa msingi wa kidini kwa harakati nyingi zaidi za mageuzi ya kijamii katika karne zilizofuata.

Na hilo pia linakuwa muhimu. Kwa hivyo, ni vigumu kuelewa harakati hizi katika karne ya 18, Uamsho Mkuu wa Kwanza. Karne ya 19, Uamsho wa Mwisho.

Karne ya 20, harakati inayoitwa Uinjilisti. Ni vigumu kuelewa harakati hizi ambazo zilikuwa na nguvu sana na zaidi zilikuwa na mageuzi ya kijamii ikiwa hatuelewi kwamba zilijengwa katika Wapuritani. Kwa hivyo, tutaona jinsi Wapuritani wanavyoweza kutoa mchango wa kudumu.

Kwa hivyo hiyo ni baadhi ya michango ya Wapuritani. Askew na Perard wanashughulikia haya pia. Kwa hivyo, kati yetu sisi wawili, natumai hiyo imesaidia.

Una maswali yoyote kuhusu michango ya Wapuritani? Sawa. Kwamba walikuwa chini ya mwongozo wa kimungu na kwamba walikuwa na dhamira maalum kwa ulimwengu. Lakini hilo lilibadilika na kuwa dhana pana zaidi ya maisha ya umma ya Marekani inayoitwa American Exceptionalism.

Lebo pana zaidi ni Ubaguzi wa Kimarekani. Kwa hivyo, kuna watu waliokuja katika karne ya 18, karne ya 19, karne ya 20, na karne yetu ambao wanaamini kwamba Amerika ina nafasi maalum duniani ya kuiga jinsi maisha ya jamii yanavyopaswa kuwa. Hata hivyo, ubaguzi wa Kimarekani huenda usijaribu kutegemea msingi wowote wa kidini, kama Wapuritan walivyofanya.

Kwa hivyo Ubaguzi wa Kimarekani unaendeleza baadhi ya uelewa huu wa Wapuritani wa dhamira maalum kwa ulimwengu lakini bila lazima msingi wote wa kidini wa Uapuritani. Na tutaona Ubaguzi wa Kimarekani tunapoendelea katika kozi hiyo. Kuna kitu kingine hapa kuhusu michango hii ya Uapuritani kwa aina pana ya maisha ya kitamaduni na kijamii ya Amerika.

Tumerithi mengi kutoka kwa Wapuritani. Huenda tusijue hilo. Sawa, hebu tuendeleo kwenye theolojia ya Wapuritani.

Tuzungumzie theolojia ya Puritan na hilo linahusu nini. Nilichofanya na theolojia ya Puritan: Nimechagua vipengele vinne vya theolojia hiyo. Hii ni kozi tunayotaribu kuishughulikia karne nne katika kozi hiyo.

Tunaweza kutumia kozi nzima iliyobaki hapa tu. Kwa hivyo hiyo ni kweli katika sehemu nyingi kwenye kozi. Kwa hivyo, lazima niendeleo kidogo wakati mwingine.

Kwa hivyo, kwa theolojia ya Wapuritani, nimechagua baadhi ya mambo muhimu na vipengele vya theolojia yao ambavyo nadhani ni muhimu. Sawa, nambari moja kwa upande wa, na sina haya kwenye PowerPoint. Nitazungumzia tu haya.

Lakini nambari moja ingekuwa Mungu ndiye aliyeumba ulimwengu, na Mungu ndiye anayetawala ulimwengu. Mungu ndiye muumba wa ulimwengu, na Mungu ndiye mlinzi wa ulimwengu. Hilo ni muhimu sana kwa theolojia ya Wapuritani.

Na kwa hivyo, dunia na kila kitu kilichomo ni mali ya Bwana kwa kadiri Wapuritani walivyohusika. Sawa, sasa wacha niseme mambo machache kuhusu hilo. Jambo moja ni kwa sababu Mungu aliamuru ulimwengu, akaumba ulimwengu, Mungu anatawala ulimwengu, Mungu anaulinda ulimwengu, na kila kitu duniani ni cha Mungu.

Kwa sababu hiyo ni kweli, Mungu amempa kila mtu nafasi fulani maishani. Mungu amempa miito. Tutazungumzia hilo baadaye.

Lakini pia, Mungu ameweka vituo fulani maishani, na vituo hivi vimeteuliwa na Mungu na, kwa hivyo, ni vizuri. Mtu hufanya huduma kwa Mungu, na mtu, kwa namna fulani, anamwabudu Mungu kwa kuelewa wito wake ni nini na kituo chake maishani ni nini. Na hivyo, kwa sababu imeamriwa na Mungu.

Mfano mzuri wa hili ni ule ambao nadhani umefungwa sasa, lakini Jumba la Makumbusho la Sanaa Nzuri huko Boston lilikuwa na maonyesho mazuri ya sanaa ya Uholanzi ya karne ya 17. Na lilikuwa zuri sana. Kile ambacho sanaa ya Uholanzi ya karne ya 17 ilifanya ni kuonyesha sanaa kama kielelezo cha vituo mbalimbali katika maisha ambavyo Mungu ameumba.

Na hivyo sehemu ya kwanza ya, ulipoingia katika sehemu ya kwanza ya maonyesho. Je, kuna mtu yeyote aliyeona maonyesho hayo kwa bahati yoyote? Uiona hilo? Ndiyo. Nilidhani ilikuwa ya kuvutia sana, sivyo? Na ulipoingia katika sehemu ya kwanza, ingekuwa sehemu ambayo kuna aina ya watawala wa ulimwengu wa Uholanzi na kadhalika.

Na sehemu ya pili huenda ikawa ni wafanyabiashara na mafundi wa ulimwengu wa Uholanzi. Na kisha labda sehemu ya tatu labda ilikuwa ni watumishi, watu waliohudumu katika ulimwengu wa Uholanzi na kadhalika. Lakini walieleza hoja kupitia onyesho kwamba kuhusu watu hawa wa Kiholanzi waliorekebishwa, ambao walikuwa Wakalvini kama Wapuritani walikuwa Wakalvini.

Kwa kadiri walivyohusika, vituo na utaratibu huu wote maishani uliwekwa na Mungu. Na kwa hivyo kituo chochote, wito wowote unaojikuta, kituo chochote unachojikuta, ambacho kimeagizwa na Mungu. Kwa hivyo, unafurahia tu kile ambacho Mungu amekupa.

Kwa hivyo hiyo ilikuwa kweli sana kwa Wapuritani, bila shaka kuhusu hilo. Sasa, kuhusu Mungu kutawala ulimwengu huu, jinsi unavyomheshimu Mungu. Kwa hivyo, njia bora ya kumheshimu Mungu ni kumheshimu Mungu na kumtukiza kwa jinsi

unavyoendesha maisha yako. Maisha yako ni ushuhuda hai wa ukweli kwamba unataka kumheshimu Mungu, kwamba unataka kumtukuza Mungu.

Kwa hivyo, baadhi ya dhambi za Wapuritani zilikuwa uvivu na uvivu. Ukiwa mvivu na ukiwa mvivu, na ukiwa hufanyi kazi ya kumtukuza Mungu, basi hiyo inaweza kuwa ishara kwamba huishi kulingana na wito ambao Mungu amekupa. Na hufanyi kile unachopaswa kufanya ili kumheshimu na kumtukuza Mungu huyu ambaye hajaumba tu ulimwengu na kuukomboa ulimwengu bali pia anayehifadhi ulimwengu na kadhalika.

Kwa hivyo, ni muhimu sana. Sasa, tulitaja hapo awali, kuhusu mchango wa kudumu, thamani ya kazi yenye manufaa. Hapa ndipo thamani hiyo ya kazi, maadili ya kazi, yanapokuja katika maisha ya kiraia ya Marekani na maisha ya umma.

Na bado tunaishi na hilo kwa namna fulani katika maisha ya umma ya Marekani, katika maisha ya kitamaduni ya Marekani. Maadili ya kazi ni makubwa sana katika maisha ya umma ya Marekani, kwa sehemu kwa sababu, tena, ya Wapuritan. Sawa, nambari mbili.

Aina ya pili ya theolojia ambayo nadhani tunapaswa kuizungumzia ni uelewa wa Wapuritani kuhusu wito. Uelewa wa Wapuritani kuhusu wito. Sawa, kwa hivyo tuanzie wapi? Tunahitaji, kwa upande wa wito, labda kuanza na ulimwengu wa enzi za kati.

Na hebu tuangalie kwa undani kile kilichokuwa kikiendelea katika ulimwengu wa enzi za kati na kisha tusonge mbele kwa kasi hadi pale ambapo Wapuritani wanapingana na hilo. Katika ulimwengu wa enzi za kati, kama ungekuwa unafikiria mawazo ya Kikristo wa enzi za kati, kama ungekuwa Mkristo wa kweli, Mkristo wa kweli, ungeenda katika monasteri au nyumba ya watawa. Ungejiondoa katika ulimwengu huu, na ungeishi maisha ya utii kwa Mungu katika wito wako kama mtawa au mtawa.

Ungekuwa mtu asiyejinyima raha kwa namna fulani. Sawa, hiyo ingekuwa aina ya juu zaidi ya kiwango cha kiroho. Sawa, kiwango kinachofuata cha kiroho, kama usingeweza kwenda katika monasteri au nyumba ya watawa au kitu kama hicho, kiwango kinachofuata cha kiroho kwa wanaume ni kwamba ungeweza kuwa kuhani.

Angalau unaweza kuwa kuhani. Angalau unaweza kuwahudumia watu kwa njia ya ukuhani. Unaweza kuhubiri.

Ungeweza kutoa sakramenti na kadhalika. Kama hukuwa mtu wa kiroho vya kutosha kuwa mtawa au mtawa, labda wewe ni mtu wa kiroho vya kutosha kuwa kuhani. Sawa, watu wa kawaida walikuwa watu wa kawaida.

Walikuwa wale ambao, sawa, huwezi kuwa mtawa au mtawa. Sawa, huwezi kuwa kasisi. Sawa, utaoa na kupata watoto na kufanya kazi ya aina fulani shambani au kitu kama hicho.

Sawa, tutaruhusu hilo. Lakini hilo si jambo bora zaidi kati ya yote yanayowezekana. Lakini litaruhusiwa.

Hakika kulikuwa na uongozi wa miito katika ulimwengu wa enzi za kati. Sawa, Uprotestanti unakuja pamoja na Martin Luther na Calvin na kisha , baadaye katika karne ya 17, Wapuritani. Uprotestanti unakuja na kusema hapana kwa hilo.

Martin Luther mwenyewe alisema miito yote inastahili sawa. Miito yote na miito yote kutoka kwa Mungu inastahili sawa. Iko katika kiwango kimoja.

Kwa hivyo, ukiitwa kuwa kuhani, hiyo ni sawa. Au ukiitwa kuwa mhudumu, hiyo ni sawa. Lakini ukiitwa kuwa mfanyakazi, hiyo ni sawa na wito wa mhudumu.

Luther pia alitumia taswira ya mama wa nyumbani. Ukiitwa kuwa mama wa nyumbani na kulea watoto na kadhalika, hiyo ni sawa na kuwa kasisi au mtawa au mfanyakazi au chochote kile. Ili miito yote istahiliwe sawa.

Kwa hivyo kile ambacho Matengenezo ya Kiprotestanti yalifanya ni kwamba yaliweka wito sawa wa kuwa katika kiwango kimoja. Na Wapuritani wanaelewa hilo. Wapuritani ni Waprotestanti wazuri.

Hawapendi aina hii ya dhana ya Kikatoliki ya uongozi wa miito. Kwa hivyo, tunaweza kumtukuza Mungu katika miito yote. Miito yote ni njia za kumtukuza Mungu.

Sasa, hiyo ni theolojia nzuri ya Kiprotestanti, na hiyo ni aina nzuri ya theolojia ya Puritan. Sijui ilikuwaje kwenu mlipokuwa mkikua. Nilikulia katika kanisa la kiinjili, na labda baadhi yenu mlikulia pia.

Sijui. Labda tutagundua mwishoni mwa kozi mahali ambapo sote tuko na utii wetu umekuwaje. Hili huenda lisimsikie mtu yeyote katika chumba hiki, lakini likitokea, tikisa kichwa chako ndiyo.

Lakini kwa kukulia katika uinjilisti, hakika ulihisi hivyo. Huenda ikawa ilikuwa na maana zaidi kuliko kuzungumzwa, lakini hakika ulihisi kwamba kama ungekuwa Mkristo wa kweli, utakuwa mmisionari bila shaka. Hilo ni jambo lisilopingika.

Hao ndio Wakristo wazuri sana. Tungependa wamisionari hawa wakubwa waje kanisani, na oh neno langu, huu ndio wito mkuu wa Mungu. Pili, kama huwezi kuwa mmisionari, basi, unaweza kuwa mchungaji.

Unaweza kuwa mchungaji. Angalau unaweza kuwa mchungaji. Sasa, kwa sisi wengine, kuna aina hii ya watu wa kawaida hapa.

Sijui wote wanafanya nini. Nilikulua na wazo la karibu wazo la wito la Wakatoliki wa Kirumi wa enzi za kati. Sasa, haikuwa wazi kama ilivyokuwa katika ulimwengu wa enzi za kati, lakini ilikuwa imedokezwa.

Sijui kama kuna yeyote kati yenu aliyekulia katika mila kama hiyo, lakini kulikuwa na maana kubwa sana kwamba kama wewe ni muumini wa kweli, kazi ya umisionari itakuwa kwako. Huo ni wito uliochaguliwa na Mungu kwako. Kama wewe si mchungaji, basi, unaweza kuwa mchungaji.

Kama huwezi kuwa hivyo, mojawapo ya hayo, basi, utakuwa mtu wa kawaida. Hilo ni sawa. Huyu ni Mkatoliki wa Kirumi wa enzi za kati.

Hiyo si njia ya Kiprotestanti. Hiyo si njia ya Kiprotestanti. Wapuritani walitufundisha kwamba njia ya Kiprotestanti ni kwamba miito yote inafaa sawa.

Ninahisi mahubiri marefu yanakuja sasa, lakini sina muda wa mahubiri marefu. Kwa hivyo, ikiwa yeyote kati yenu amekulia katika mila hiyo, hebu tufanye upuuzi sasa hivi na tuondoe hilo. Tuondoe aina hiyo ya mawazo.

Hiyo ni mawazo ya Wakatoliki wa enzi za kati. Hiyo si mawazo mazuri ya Kiprotestanti. Wapuritani walitusaidia kukumbuka kwamba miito yote inafaa sawa, na unamtukuza Mungu kwa wito wako.

Kwa hivyo, unamtukuza Mungu kwa wito wako. Kwa hivyo, unajikunja, na unafanya kazi katika ulimwengu huu, jambo hili tulilotaja hapo awali, ubinafsi huu wa kidunia. Unafanya kazi yako katika ulimwengu huu kwa ajili ya utukufu wa Mungu.

Kwa hivyo, wito ni muhimu sana, ni wazi. Sawa, nambari tatu, jambo la tatu kwa Wapuritani, na hilo ni upitaji wa Mungu. Upitaji wa Mungu.

Kuna maneno mengi tunayoweza kutumia kwa ajili ya utukufu wa Mungu. Tunaweza kusema utukufu wa Mungu, ukuu wa Mungu, na ukuu wa Mungu kwa sababu Wapuritani waliweka msisitizo juu ya utukufu wa Mungu huyu mkuu, ambaye ni muumba, mhifadhi, na mtawala wa vitu vyote. Kwa hivyo, utukufu wa Mungu.

Mungu si rafiki yako mzuri. Mungu si rafiki yako mzuri. Mungu si mtu aliye juu, na wewe ndiye mtu aliye chini au chochote kile.

Kwa hivyo huyo si Mungu kwa Wapuritani. Huyu si Mungu wa Biblia kwa Wapuritani. Kwa hivyo, kuna aina hii kubwa ya upitaji wa Mungu.

Sasa, kuna maana inayotokana na hili, na sijui kama unataka kuona maana hiyo kama chanya au hasi. Inategemea jinsi unavyowaelewa Wapuritani na wanachokielewa. Kwa hivyo, maana inayotokana na hili ni kuwa mwangalifu na jaribio lolote la kujaribu kumwakilisha Mungu.

Jaribio lolote la kujaribu kumchora Mungu halipo. Kwa hivyo, Wapuriti hawakupenda sana iliyojaribu kumchora Mungu. Hawakupenda sanamu zilizojaribu kumchora Mungu, au hawakupenda michoro iliyojaribu kumchora Mungu, au hawakupenda madirisha ya vioo yaliyopakwa rangi yaliyojaribu kumchora Mungu.

Waliona hilo kuwa la kuchukiza kwa ubora wa juu, kwa ukuu wa Mungu. Kwa hivyo, maisha ya kidini ya Wapuritani ni maisha ya urahisi mkubwa. Na makanisa ya Wapuritani, sasa hatuna makanisa ya Wapuritani sasa, yale ya awali, unajua, makanisa ya Wapuritani ya karne ya kwanza.

Lakini makanisa ya Puritan yalijengwa katika makanisa ya kawaida sana, yasiyo na dosari. Kungekuwa na dirisha moja au mawili kanisani, na kungekuwa na viti vya kuketi, na kisha kungekuwa na mimbari ya kuhubiri kwa sababu ibada, mahubiri, yanaweza kuchukua saa tatu hivi. Lakini hakuna misalaba, hakuna madirisha ya vioo vilivyopakwa rangi, hakuna sanamu kanisani.

Yote hayo, kwa kadiri walivyohusika, yalipinga ukuu na ukuu wa Mungu. Na hivyo, urahisi wa maisha ya Wapuritan katika ibada yao ni muhimu sana. Naam.

Ndiyo. Hapana, ilikuwa ni kwa ajili ya ufafanuzi wa kitu chochote ambacho ni cha kidini, Mungu au Kristo au malaika au Roho Mtakatifu au chochote kile. Kwa hivyo, je, kipo? Sawa.

Sawa. Kwa sababu hiyo hiyo? Kwa sababu inashusha ukuu wa Mungu? Labda kwa sababu tofauti. Ndiyo.

Ndiyo. Nguvu zaidi kidogo. Wapuriti kwa kweli walikuwa na sababu ya kitheolojia kwa haya yote.

Na hivyo ndivyo makanisa ya kwanza ya Puritan. Na pia, inavutia. Je, kuna yeyote kati yenu aliyewahi kufika kwenye Jumba la Mikutano la Old South huko Boston kwa bahati yoyote? Kama umewahi kufika kwenye Njia ya Uhuru ya Boston, umewahi kufika kwenye Jumba la Mikutano la Old South? Kama ukienda kwenye Jumba la Mikutano la Old South, ambalo ni Puritan, kuwa mwangalifu kwa sababu ni jengo la nne kwenye eneo hilo. Kwa hivyo sio kanisa la awali la Puritan.

Na kwa njia, makanisa haya yote ya kusanyiko unayoyaona au makanisa ya Unitarian unayoyaona huko New England ni matokeo ya nadharia ya Puritan, lakini ni ya kina sana ikilinganishwa na makanisa ya awali ya Puritan. Lakini unapoingia kwenye

Jumba la Mikutano la Old South, wataelezea hoja. Watakuambia katika Jumba la Mikutano la Old South, watasema, angalia huku na huko.

Je, unaona hata msalaba katika nyumba hii ya mikutano? Na kisha unaanza kufikiria, mimi sioni hata msalaba katika nyumba hii ya mikutano. Naam, hiyo ingekuwa kweli kwa Wapuritan. Haikuwa tu unyenyekevu wa kanisa bila madirisha ya vioo vilivyopakwa rangi na sanamu.

Haikuwa tu urahisi wa kanisa. Pia ilikuwa kwamba kila kazi tunayofanya maishani ni ya kidini. Kila kitu tunachofanya maishani ni kwa ajili ya utukufu wa Mungu.

Kwa hivyo, unapokuja kwenye ibada ya Jumapili asubuhi katika kanisa la Puritan, hilo ni tendo la kidini bila shaka. Lakini unapokutana Jumanne usiku ili labda kuanzisha serikali au kushughulikia sheria za serikali, hilo pia ni tendo la kidini. Kwa hivyo, uelewa huu wa Puritan wa urahisi katika suala la kumwakilisha Mungu na kumfanyia kazi Mungu hujitokeza kwa njia nyingi tofauti.

Kwa hivyo, kwa Wapuritan, suala hili la Mungu kuwa na mipaka ni kubwa sana. Acha niseme tu kwamba kuna maneno mawili ya kuelezea mipaka hii kwa njia fulani. Tunapata ufahamu wa Mungu ni nani kwa kupitia mipaka yake.

Kwa hivyo, acha niseme maneno haya mawili. Nambari ya kwanza, nguvu ya Mungu. Nguvu ya Mungu ni kwamba unafurahi tu katika nguvu hiyo ya Mungu.

Hutilia shaka nguvu za Mungu. Na neno la pili ni neno ambalo hatulitumii sana leo, lakini ni kutoweza kueleweka kwa Mungu. Mungu hawezi kueleweka.

Sasa kwa kusema, njia za Mungu ni za fumbo kwetu. Hazieleweki. Hazieleweki.

Tunapaswa tu kuamini. Tunapaswa kuamini jinsi anavyofanya mambo kwa sababu yeye ni Mungu. Kwa hivyo, uwezo huu wa Mungu kupita kiasi ulizungumzia nguvu za Mungu, na kisha ukazungumzia kutoweza kuchunguzwa kwa Mungu.

Sawa, sasa fundisho moja ambapo hili linadhihirika wazi ni nguvu ya Mungu, kutoweza kuchunguzwa kwa Mungu kwa sababu Mungu huyu ni mkuu kupita kiasi. Lakini kwa Wapuritani, fundisho moja ambapo hili linadhihirika wazi kabisa ni fundisho la kuamuliwa tangu mwanzo kutoka kwa John Calvin. Fundisho la kuamuliwa tangu mwanzo, fundisho la kuchaguliwa.

Sasa, kuchaguliwa tangu mwanzo tayari kulikuwa kumeshughulikiwa na Mtakatifu Augustine na wengine. Na hata Martin Luther, bila shaka, alipata uelewa fulani wa kuchaguliwa tangu mwanzo. Hata hivyo, kuchaguliwa tangu mwanzo hadi wakati wa Calvin, na kisha Wapuritani watamwakilisha Calvin, ni aina ya kuchaguliwa tangu mwanzo.

Mungu huwachagua baadhi ya watu ili waokolewe, na nini kinawatokea wengine? Naam, wameachwa, kwa namna fulani, wafanye mipango yao wenyewe na kadhalika. Kwa hivyo, kuchaguliwa tangu mwanzo hadi wakati wa Calvin kulikuwa kuchaguliwa tangu mwanzo pekee. Haikuelezewa kwa ufasaha na wazi kama ilivyokuwa kwa John Calvin.

John Calvin anajitokeza, na anasema, nakubaliana na Augustine. Nakubaliana na Martin Luther. Lakini hawajasema vya kutosha.

Kwa hivyo, tunachohitaji kufanya ni kuzingatia kuchaguliwa tangu mwanzo kama kielelezo cha ukuu wa Mungu. Kwa hivyo, Calvin anakuja, na Wapuritani wanamfuata. Calvin anakuja na kuhubiri uchaguzi maradufu, kuchaguliwa maradufu.

Yaani, Mungu hachagui tu wale watakaokolewa, bali pia huwachagua wale watakaohukumika. Kwa hivyo, uchaguzi wa Mungu ni mfupi. Sasa, haueleweki.

Njia zake haziwezi kujulikana nasi, jinsi anavyofanya hivi, kwa nini anafanya hivi. Na hatuelewi nguvu ya Mungu. Hakika ana uwezo wa kufanya hivi.

Haieleweki kidogo. Hata hivyo, waliamini katika kuchaguliwa mara mbili kama ishara ya ukuu wa Mungu, utukufu wa Mungu, na ukuu wa Mungu, ambayo ina maana kwamba yeye ni mwenye nguvu, ambayo ina maana kwamba hawezi kuchunguzwa. Kwa hivyo, ili kuelezea kuchaguliwa mara mbili kutoka kwa Calvin na kutoka kwa Wapuritan, hebu tugawanye chumba katikati hapa, kwa ajili ya kujifurahisha tu.

Namaanisha, hii ni kwa ajili ya kujifurahisha tu. Lakini hebu tuigawanye katikati hapa. Tuseme, kwa ajili ya hoja, kwamba ili kuelezea uchaguzi mara mbili, tuseme... Hivi ni viti vinavyoweza kusongeshwa, ingawa.

Hili ni tatizo. Tuseme, kwa ajili ya hoja, kwamba watu hawa walichaguliwa na Mungu kabla ya ulimwengu kuanza kuokolewa. Tunafurahia hili, sivyo? Kwa hivyo, tunafurahia hili.

Sasa, nilifanya hivyo kwa sababu Dkt. Hildebrandt yuko hapa nasi. Kwa hivyo, nataka awe upande wa waliookolewa. Sawa.

Maana yake ni upande huu hapa, upande huu, kabla ya ulimwengu kuanza, kwa mapenzi ya Mungu yasiyoweza kuchunguzwa, yasiyojulikana ambayo hatuwezi kuyaelewa kikamilifu. Hii ina maana kwamba upande huu ulipangwa awali kulaaniwa na Mungu. Hauwezi kuchunguzwa. Hatufanyi hivyo... Sawa.

Sasa, swali ni, mtazamo wako unapaswa kuwaje kwao? Inapaswa kuwa... Mtazamo wako unapaswa kuwaje... Sasa, sisemi ni nini, lakini inapaswa kuwa nini... Inapaswa

kuwa, unajua, ni ajabu kwamba neema ya Mungu inafanya kazi vizuri sana, ingawa mimi si sehemu yake. Hivyo ndivyo inavyopaswa kuwa. Lakini sivyo, sivyo, na una mambo ya kusema kuhusu watu hawa.

Na kwa kusema mambo haya kuhusu watu hao, unaonyesha kwamba Mungu alikuwa sahihi katika uchaguzi wake kwako ili ulaaniwe wakati wote. Kwa hivyo unaonyesha tu kwa unabii wako au chochote kile neno. Unaonyesha tu kwamba Mungu yuko sahihi katika hukumu yake.

Mtazamo wako unapaswa kuwaje kuelekea watu hawa, bila shaka? Unapaswa kuwa hapo, lakini kwa neema ya Mungu nitakwenda. Kama isingekuwa neema ya Mungu, ndio, ningekuwa nimekaa upande ule wa chumba. Kwa hivyo huo ndio mtazamo wako kuelekea watu hawa. Kwa hivyo kuna aina hii ya uchaguzi maradufu.

Sasa, tutaweka viti vyote pamoja, na kila mtu atarudi pamoja tena. Lakini tunajaribu tu kuelezea jinsi Wapuritan walivyohisi kuhusu asili hii isiyo na kifani ya Mungu na kuhusu uwezo wake wa kuamulia mapema. Nao waliamini hilo.

Sasa, hebu tuseme tu kwamba kuhubiri aina hii ya mafundisho kulileta swali la uhakika. Kwa hivyo, daima kulileta swali la uhakika. Hilo linakuwa tatizo katika theolojia ya Puritan: uhakika.

Kwa hivyo, Wapuritani walijibu swali hilo la uhakika kwa sababu ikiwa wewe, unajua, unaweza kuwa na uhakika kwamba wewe ni mtoto wa Mungu? Je, unaweza kuwa na uhakika kwamba wewe si mmoja wa wenye dhambi, unajua? Je, unaweza kuwa na uhakika na hilo? Swali la uhakika liliibua. Jibu, kwa namna fulani, kwa swali hilo la uhakika lilikuwa, je, unaishi kulingana na wito ambao Mungu amekupa kadri uwezavyo? Na je, unamwabudu Mungu katika kila kipengele cha maisha yako? Hilo linakuwa jibu la aina ya Wapuritani kwa tatizo. Kwa sababu ikiwa jibu la hilo ni ndiyo, basi ni uthibitisho kwamba umeitwa na Mungu kuokolewa.

Kama unaweza, jibu ndiyo. Sasa, kama, kwa upande mwingine, unaishi maisha ya uasi dhidi ya Mungu na huna mwelekeo mzuri kuhusu wito wako. Huendi kanisani.

Hujifunzi Biblia na kusoma Biblia. Hupendi kusikia mahubiri ya saa tatu. Ikiwa hayo ndiyo maisha yako, labda ni ishara kwamba ulichaguliwa kwa laana.

Huenda hiyo ni ishara. Kwa hivyo, unaweza kuwa na ishara fulani ya uhakika. Na hata unaweza kuwa na ishara fulani kwamba labda umechaguliwa kulaaniwa.

Lakini inategemea jinsi utakavyofuata wito wako na jinsi utakavyokuwa mwaminifu kwa maisha ya kanisa na kwa maisha ya Kristo na kadhalika. Kwa hivyo kuna njia za kushinda suala hili la uhakika, bila shaka kuhusu hilo. Lakini ilisababisha tatizo kidogo la uhakika.

Kwa hivyo kile mhubiri wa Puritan anachofanya basi ni kukuhimiza anapohubiri mahubiri yake ya saa tatu. Nami ninamtumia kwa sababu ndivyo Wapuritan walivyomwagiza. Kwa hivyo, kwa kuhubiri kwake na kwa kusikiliza mahubiri yake kwa saa tatu, anakutia moyo kuishi aina ya maisha ambayo yatamheshimu Kristo.

Na ukifanya hivyo, unaweza kuwa na uhakika wa uhakika wako. Sawa, tufanye nambari nne. Tufanye ya nne.

Na ya nne ingekuwa ukuhani wa waumini wote. Ukuhani wa waumini wote. Kwa hivyo hebu tuseme mambo machache kuhusu ukuhani huu wa waumini wote.

Ukuhani wa waumini wote haupaswi kuchanganywa na wito. Na tunafanya hivi wakati wote. Waprotestanti hufanya hivi wakati wote.

Nasikia maneno haya mawili yakitumika kwa njia tofauti. Hatupaswi kuchanganya uelewa wao wa ukuhani wa waumini wote na wazo lao la wito. Kwa sababu katika wazo lao la wito, baadhi ya watu huitwa na Mungu, huo ndio wito wao, kuhubiri injili, kuhubiri kutoka katika Biblia, kutoa sakramenti.

Huo ni wito kutoka kwa Mungu. Ukuhani wa waumini wote haimaanishi kwamba watu wote kanisani wanaweza kufanya hivyo. Haimaanishi kwamba kila mtu kanisani anaweza kusimama na kuhubiri kutoka kwa Biblia au kutafsiri Biblia au kutoa sakramenti.

Ukuhani wa waumini wote haimaanishi hivyo kabisa kwa sababu ya dhana ya wito. Uwezo wa kuhubiri na uwezo wa kutoa sakramenti na kuwa mchungaji juu ya kusanyiko ni wito. Sawa, maana ya ukuhani wa waumini wote ni kwamba tunaweza; hata hivyo, ingawa si kila mtu ameitwa kuhubiri, tunaweza kuwa makuhani kwa kila mmoja kwa njia nyingi.

Kwa hivyo, naweza kuwa kuhani wako na kukuombea. Unaweza kuwa kuhani wangu unaponiombea. Hatuhitaji mtu katika ofisi ya ukuhani kufanya hivyo.

Ninaweza kuwa kuhani wako katika kukushauri. Unaweza kuwa kuhani wangu na kunishauri. Kwa hivyo, ukuhani wa waumini wote ni fundisho ambalo kwa kweli ni aina ya utunzaji wa kichungaji kwa watu wa Mungu na watu wa Mungu.

Na hivyo ndivyo ukuhani wa waumini wote unavyomaanisha, usichanganyike na wito. Kwa hivyo, ukuhani wa waumini wote ni muhimu sana kwa watu hawa. Sasa, hili liliongeza umuhimu wa walei kanisani.

Ukuhani wa waumini wote ulimaanisha kwamba watu wa kawaida kanisani walikuwa muhimu sana. Sio watu wanaokaa tu kwenye kiti cha enzi na kusikiliza mahubiri.

Hawa ni watu wanaokaa kwenye kiti cha enzi, kusikiliza mahubiri, na kisha kuyafanya yote hayo katika maisha yao ya kijamii kwa ajili ya kila mmoja.

Kwa hivyo, ukuhani wa waumini wote ulisisitiza suala hili la kibinafsi la walei, bila shaka kuhusu hilo. Sasa, ninatumia neno gani kwa hili? Umuhimu wa walei. Tutaona hili kama kipengele cha msingi cha Ukristo wa Marekani.

Hii itatiririka hadi karne ya 18 na Uamsho Mkuu wa Kwanza. Itatiririka hadi karne ya 19 na Uamsho Mkuu wa Pili. Itakuja hadi karne ya 20 katika misingi na uinjilisti.

Hili litakuwa suala muhimu kwa Ukristo wa Marekani : umuhimu wa walei. Sawa, sasa acha niishie hapo ili kuona kama kuna maswali hadi sasa, hadi pale tulipo. Je, kuna maswali yoyote kuhusu Upuritani huu wa kwanza nchini Marekani? Je, kuna chochote cha kujaribu kuwaelewa Wapuritani? Naam, acha nipate majina machache hapa pia.

Tena, endelea. Je, Wapuriti hawakuwa adhabu kali kama Visiwa vya Iskarioti? Kwa bahati mbaya, Wapuriti walikuja kukosolewa kwa adhabu zao kali, na mambo mawili yanakuja akilini. Tutataja ya kwanza tuliyoitaja katika hotuba ya pili.

Nadhani tayari tumeshalitaja, lakini walikuwa wakiwanyonga Quaker kwenye Boston Common. Haikuwa jambo zuri kufanya, lakini walikuwa wakiwanyonga Quaker kwenye Boston Common kwa sababu Quaker walikuwa wazushi sana kwa kadiri walivyofikiria. Na kisha, bila shaka, kesi za wachawi, kile tunachokiita kesi za wachawi za Salem.

Mnara wa kesi za wachawi wa Salem uko wapi ? Bila shaka, uko Danvers kwa sababu Danvers ilikuwa sehemu ya Salem, na kesi za wachawi wa Salem hazikufanyika unapoenda katika mji wa Salem. Zilifanyika katika kile kinachoitwa Danvers leo, na kuna makaburi ya kesi za wachawi wa Salem. Kwa hivyo, kesi za wachawi pia zilikuwa hitaji hili la Wapuritan kutoruhusu uzushi kusababisha usumbufu katika mpangilio wa kijamii.

Kwa hivyo, ndio, walipata baadhi ya vipengele vibaya vya hili, ningesema. Kitu kingine? Ndiyo. Ricardo.

Ndiyo, Ricardo. Kwa hivyo, nilitaka tu kuhakikisha, kwa kuwa theolojia ya Wapuritani haikuwa kwenye slaidi, kwamba nilikuwa na hoja kuu ya hilo. Sawa, sawa.

Ndiyo, tulifanya hivyo katika nne. Kwa hivyo, Mungu aliumba ulimwengu. Sawa.

Kwa hivyo Mungu ni mkuu kupita kiasi. Sawa. Uelewa wa wito.

Sawa, ndio. Ubatizo wa kuchaguliwa tangu mwanzo. Ndiyo, hilo linahusiana na uwezo wa Mungu pia.

Sawa, ndio. Hizo ndizo nne ninazochagua. Nilizichagua kwa kiasi fulani kwa sababu kuna aina nne za mada zinazotawala katika Ukristo wa Marekani.

Na kuna mengi ambayo tunaweza kufanya na theolojia ya Wapuritani, bila shaka, lakini mimi huchagua hizo nne ili kupata aina ya kivutio. Je, hilo linasaidia, Ricardo? Ndiyo, Eric. Kwa hivyo, nina swali kuhusu uhakikisho.

Ndiyo, sawa. Kwa hivyo, kwa sababu hiyo, sawa, unaweza kuja na chochote unachotaka. Kuna hatua hiyo tu ya kuwa huru.

Sawa. Au ni kila mmoja tu? Sawa. Kazi ya mhubiri ni kuwahakikishia kwamba wao ni watoto wa Mungu.

Na sehemu ya jinsi alivyofanya hivyo ilikuwa, unaenda kanisani? Je, unasoma maandiko yako? Je, unampenda Kristo? Je, unamtumikia Kristo katika wito wako kila siku kadri uwezavyo? Kwa hivyo, je, kuna aina za alama za nje kwa wale ambao wameitwa na Mungu ili kuchaguliwa kimbele kwenda mbinguni? Na hiyo ndiyo kazi ya mchungaji, kazi ya mhubiri, kuendelea kukupa uhakika kwamba umeitwa na Mungu. Kulikuwa na, na Martin Luther ni mfano kamili wa hilo kwa sababu ingawa Luther hakuunda fundisho zima la kuchaguliwa mara mbili, Luther bado aliamini katika kuchaguliwa kimbele. Na, unajua, ulipomsoma Luther, sehemu ya tatizo la Luther alilokuwa akilikabili ni kila wakati alipofikiria kuhusu kuchaguliwa kimbele, alifikiri alikuwa amechaguliwa kimbele kulaaniwa.

Kwa hivyo, haikumsaidia hata kidogo. Na kwa hivyo, Luther alilazimika kutatua hilo, tatizo hili lote la uhakika. Ilibidi afanye yote hayo maishani mwake, bado akiamini katika kuchaguliwa tangu mwanzo lakini kisha akiamini kwamba kuna ishara fulani kwamba umechaguliwa na Mungu kwa wokovu na kwa namna fulani unafurahia ishara hizo.

Luther ni mfano mzuri wa hili, lakini mchungaji na mhubiri wa Puritan wanatakiwa kukusaidia na hili. Na kisha ukuhani wa waumini wote ulikuwa ukiombeana, ukishauriana, na sehemu ya hilo ni kuhakikishiana kwa matendo yako, kwa miito yako, kwa upendo wako kwa Kristo, kwamba wewe ni mtoto wa Mungu. Kwa hivyo, ndio, ilibidi wafanye kazi katika hili.

Ndiyo, bila shaka. Hapana, waliamini kwamba kulikuwa na watu wengine. Hata hivyo, Wapuritani walikuwa wazuri; Nadhani walikuwa na uhakika kwamba walikuwa wafasiri wa kweli wa Neno la Mungu na, kwa hivyo, wafuasi wa kweli wa Kristo na kadhalika.

Bila shaka, walikuwa na upendeleo mkubwa sana dhidi ya Wakatoliki kwa sababu waliuona Ukatoliki kama dini ya matendo na si dini ya neema kupitia imani na kadhalika. Waliwanyonga Wakwaki kwa sababu Wakwaki, kwa kadiri walivyohusika, walikuwa wazushi na kadhalika. Kwa hivyo, unajua, uvumilivu, nisingesema hilo lilikuwa jambo kubwa kwa Wapuritani.

Nadhani walihisi kimsingi kwamba walikuwa watu wa kweli wa Mungu. Sawa, hilo ni swali zuri, na kwa hilo, tutarudi kwa Calvin kwa sababu Calvin alikuwa na wazo hili kali la kuchaguliwa mara mbili, na kwa hivyo baadhi ya watu husema, sawa, hilo ni nini kwa uinjilisti, kuhubiri, na kadhalika? Calvin alikuwa mwinjilisti mzuri na mhubiri mzuri kwa sababu wale waliochaguliwa na Mungu kabla ya kuwekwa msingi wa ulimwengu, wale waliochaguliwa na Mungu wanahitaji kujua. Wanahitaji kujua kuhusu kuchaguliwa kwao na Mungu na uhakika wao katika neema ya Mungu.

Kwa hivyo, umuhimu wa kuhubiri na uinjilisti ni muhimu sana. Lazima ueleze hadithi ili yeyote unayemhubiria, wale waliochaguliwa, waweze kuitikia hilo. Kwa hivyo, haikupunguza uinjilisti ; badala yake, iliimarisha kwa Wapuritan.

Sawa, kuna aina za mambo ya nje ambayo unaweza... Sawa, na ni juu ya mhubiri kuwakumbusha kwamba sivyo. Kwa hivyo, ni muhimu sana, lakini hatuokolewi na kazi tunayofanya. Matendo hayo ni ishara ya mapenzi ya Mungu ya kuchagua na si njia ya kushikilia mapenzi ya Mungu ya kuchagua.

Lakini mhubiri ni muhimu sana katika maisha na utamaduni wa Wapuritan kuwakumbusha watu mambo haya. Ndiyo maana mahubiri yalipaswa kuwa ya saa tatu na nne. Ilibidi uelewe hili kweli.

Na umekaa kwenye viti bila migongo, kumbuka. Kwa hivyo, umekaa hapo kwa saa tatu au nne. Ni njia nzuri sana ya kutumia Sabato.

Wapuritani walikuwa wakubwa sana katika, si Sabato ya Kiyahudi, bali Jumapili kama Sabato. Kuna kitu kingine kuhusu watu hawa kabla hatujawaacha? Kwa hivyo, tukifafanua tu, jambo lao lilikuwa kwamba walikuwa wakubwa sana katika matendo kuwa ushahidi wa wokovu wako. Ndiyo, ndiyo, sivyo.

Sio wokovu wenyewe. Wokovu wenyewe huja kwa neema ya Mungu pekee kupitia mapenzi ya Mungu yaliyoamuliwa awali. Lakini matendo ni ishara ya hilo.

Wito wako ni ishara ya hilo. Kupenda mahubiri hayo ya saa tatu, hiyo ni ishara. Ishara nzuri.

Sawa, kuna kitu kingine hapa? Mapumziko ya sekunde tano. Chukua mapumziko ya sekunde tano. Ninapenda kukupa mapumziko katika sekunde tano.

Siku za Ijumaa, nakupa sekunde kumi. Kwa hivyo, pumzika kidogo hapa. Hakuna mtu, unapokuwa ukichukua mapumziko yako ya sekunde tano, ambaye amejiunga na kozi leo, sivyo? Hapana? Kila mtu ana makala ya Finney, sivyo? Kila mtu ana mtaala? Ndiyo.

Kila mtu ana kazi ya jinsi ya kuandika karatasi? Makala ya Finney. Nilifanya hivyo. Sawa.

Kama ulikosa makala ya Finney, naweza kukupa baadaye. Ndiyo. Sekunde tano.

Sawa. Tunaendelea vizuri. Unaweza kufanya hivi.

Ibariki mioyo yenu. Sawa. Hotuba nambari mbili.

Tutaenda kwenye hotuba nambari mbili na kuanza leo. Na hotuba nambari mbili inaitwa Roger Williams na Dini Tofauti huko Rhode Island. Kwa hivyo, hotuba ya pili.

Kama unafuatilia muhtasari, kama hilo litakusaidia. Kwa hivyo, tutazungumzia kuhusu Roger Williams kwanza. Tulimtaja hivi majuzi, lakini sasa tunahitaji kuzungumza kuhusu mmoja wa watu muhimu zaidi katika Ukristo wa Marekani, bila shaka.

Namaanisha, kama mtu angenilazimisha kusema, unajua, nipe kumi au kumi na tano muhimu zaidi, Roger Williams angepaswa kuwa kwenye orodha. Hakuna shaka. Kwa hivyo, huu ni mchoro wa Roger Williams.

Sasa, tulisema kwamba tungetaka kusema zaidi kuhusu Roger Williams. Kwa hivyo, nitafanya hivyo hapa, sasa hivi. Kwa hivyo, sawa.

Kwanza kabisa, Roger Williams alizaliwa London, akazaliwa Uingereza, na alikuwa Mwanglikana. Alikuwa Mwanglikana mzuri, alilelewa katika familia ya Waanglikana huko Uingereza. Hata hivyo, wakati wa kukaa kwake Uingereza, akawa Mpuritani.

Alikuwa upande wa Wapuritani. Alitaka kutakasa Kanisa la Anglikana, katika siasa zake za kanisa, alitaka aina ya maisha ya kanisa ya kutaniko zaidi, na katika liturujia yake, yeye, kama Wapuritani wengine, hakutaka liturujia iwe liturujia ya Katoliki ya Kirumi. Alitaka hiyo irahisishwe kwa maana ya kibiblia.

Kwa hivyo, anakuwa Mpuritani, na kisha anakuja Boston, ambapo anaambatana na uhamiaji wa Wapuritani kwenda Boston na koloni la Massachusetts Bay. Sasa, akiwa Boston, Roger Williams anaanza kuwa na mzozo mkubwa na viongozi wengine wa Wapuritani wa Boston. Mzozo huo ulikuwa kuhusu suala la uhuru wa kidini au uhuru wa kidini.

Roger Williams alikuwa ameshawishika kwamba huhitaji kuwa mwanachama wa dhehebu la Kikristo, au hata kuwa Mkristo, kuwa mwanachama wa jimbo, kuwa mwanachama wa koloni, au kuwa mwanachama wa jamii. Na, bila shaka, tayari tumesema katika siku zake, ungeweza kupiga kura tu ikiwa ulikuwa mwanaume na tu ikiwa ulikuwa wa kutaniko. Kwa hivyo, kulikuwa na kizuizi kutoka kwa mamlaka ya jimbo juu ya kile unachoweza kufanya.

Roger Williams hakukubaliana na hilo, na hakuamini tu katika uvumilivu; aliamini katika uhuru, uhuru kamili. Kwa hivyo, alikabiliana na viongozi wake wengine wa Puritan. Kwa hivyo, kitu pekee cha kufanya ni kutoka nje.

Na kwa hivyo, anaelekea kusini kuelekea nyikani, unakumbuka? Napenda kusema, unajua, anapanda Barabara ya 95 kuelekea kusini hadi Kisiwa cha Rhode, anapanda basi la Bonanza huko Boston, na anaishia Providence kwa basi la Bonanza, na anaanzisha Kisiwa cha Rhode. Na, bila shaka, anaupa mji jina, aina nzuri ya jina la Puritan, sivyo? Aliupa jina la Providence. Kwa hivyo, alipata mahali hapa panaitwa Kisiwa cha Rhode, na jiji analoliita Providence, makazi yake anayaita Providence.

Sasa, kutakuwa na aina moja ya sifa kuu ya mahali hapa papya, makazi haya mapya. Yamejengwa juu ya uhuru kamili wa kidini. Na kwa hivyo, ili kudumisha uhuru huo wa kidini, kutakuwa na utengano wa kanisa na serikali.

Kanisa halitaambia serikali la kufanya, na serikali haitaambia kanisa la kufanya. Nasi tutadumisha msimamo huo kwa sababu aliogopa; aliogopa asili yake ya Kizungu. Alijua maeneo ambapo serikali ilitawala kanisa, na anaogopa kwamba hilo litatokea tena, kwa serikali kudhibiti kanisa.

Kwa hivyo, hataipata katika koloni lake. Inatokea huko Boston. Anaogopa hilo.

Haitokea huko Providence, unajua? Kwa hivyo, kutenganishwa kwa kanisa na serikali. Inafurahisha sana kwamba mijadala ya awali kuhusu kutenganishwa kwa kanisa na serikali ilikuwa juu ya hofu kwamba serikali ingetawala kanisa na kuendesha kanisa. Leo, inafurahisha kwamba katika mijadala ya kutenganishwa kwa kanisa na serikali, tunaogopa sana kwamba kanisa litakuwa na ushawishi kwa serikali.

Hilo ndilo tunaloogopa. Na kwa hivyo, tunapaswa kuwa na utengano huu ili kanisa lisiwe na ushawishi huu kwa serikali. Kwa hivyo, mambo yamebadilika kidogo.

Sawa, kwa hivyo yuko Providence. Anatulia katika Providence na kuanzisha Rhode Island. Kitu kilitokea mwaka wa 1639 ambacho ni muhimu kuzingatia.

Mnamo 1639, Roger Williams alijiunga na Wabaptisti. Kuna baadhi ya Wabaptisti ambao wamefika mahali hapa, na wengi wao ni Waingereza na Wawelshi kwa upande wa historia yao. Walikuwa wamepitia mateso fulani barani Ulaya.

Tutazungumzia Wabaptisti baadaye. Walikuwa wamepitia mateso fulani barani Ulaya, na kwa hivyo ili kukimbia mateso haya, walikuja Kisiwa cha Rhode. Wasingekaribishwa katika Koloni ya Massachusetts Bay, lakini walikuja Kisiwa cha Rhode, ambapo walijua walikuwa huru kuwa wao ni nani, na waliamini katika kutengana kwa kanisa na serikali.

Kwa hivyo, mnamo 1639, aliwasaidia kujenga kanisa la kwanza la Baptist huko Amerika. Kwa hivyo, kanisa la kwanza la Baptist huko Amerika liko Providence. Lakini, tena, unapoangalia jengo hilo, utaangalia jengo hilo na kusema, wow, hilo linaonekana kuwa la mapambo kidogo kwa sababu ni jengo la nne kwenye eneo hilo.

Muundo wa awali uliojengwa na Wabaptisti ungekuwa muundo rahisi sana. Kwa hivyo, mnamo 1639, aliwasaidia kujenga kanisa lao, na kwa muda, Roger Williams akawa Mbaptisti. Kwa hivyo, kwa muda mfupi, anakuwa Mbaptisti, jambo ambalo linavutia sana.

Sasa, kwa sababu ya Wabaptisti, labda kuna Wabaptisti huko nje. Sijui. Tutagundua mwisho wa hili.

Kuna Wabaptisti huko nje. Wabaptisti wanapenda kumdai Roger Williams. Wanapenda kumdai.

Kwa hivyo, baadhi yenu Wabaptisti, huenda mmeona, labda mna picha za Roger Williams kanisani mwenu, sijui, lakini baadhi yenu Wabaptisti mnapenda kumdai. Msidanganyike na hilo kwa sababu alikuwa Mbaptisti kwa takriban wiki tatu tu. Kwa hivyo, hakuwa Mbaptisti kwa muda mrefu sana.

Lakini anawasaidia kujenga kanisa lao la Baptist, na ana huruma na Wabaptisti, bila shaka. Lakini jinsi anavyomaliza, nini kitatokea baada ya hapo? Sasa, yuko hapa na jiji lake la Providence na kadhalika. Baada ya kuwaacha Wabaptisti, Roger Williams anakuwa mtafutaji.

Mtafutaji ni neno pana kwa mtu ambaye hana makao maalum ya kidini au makao yoyote ya kidini. Na hivyo, Roger Williams, karibu na mwisho wa maisha yake, akawa mtafutaji. Kwa hivyo, hija yake ni nini? Alikuwa Mwanglikana, kisha alikuwa Mpuritani, kisha alikuwa Mbatisti, na kisha alikuwa mtafutaji.

Sasa, Perry Miller aliandika wasifu mzuri wa Roger Williams. Kwa kweli, nimeuorodhesha katika kitabu chako kwa ajili ya usomaji wako wa majira ya joto. Katika kitabu chake kuhusu Roger Williams, Perry Miller anasema hivi:

Anasema kwamba mwishoni mwa maisha yake, Roger Williams alianza kuamini kwamba kulikuwa na Wakristo wawili tu duniani, yeye na mkewe. Na kisha akaanza

kumtilia shaka mkewe. Kwa hivyo, unapokuwa mtafutaji, lazima uwe mwangalifu kuhusu kile kinachokufanya kwa sababu unaanza kuamini kiakili kwamba wewe ndiye Mkristo pekee aliyebaki na kwamba hakuna Wakristo wengine waliobaki.

Kwa hivyo, kwa namna fulani, hilo lilitokea, nadhani, kidogo kwa Roger Williams alipokuwa mtafutaji, utafutaji wa kanisa la kweli. Sidhani kama hatimaye alilipata kanisa la kweli, lakini alipitia maeneo hayo maishani mwake. Sawa, hebu tutaje Rhode Island hapa.

Nambari B, nitataja tu Kisiwa cha Rhode. Kisiwa cha Rhode kikawa kitovu kikubwa cha uhuru wa kidini katika kipindi cha ukoloni, kitovu cha kwanza cha uhuru wa kidini. Sio uvumilivu wa kidini bali uhuru wa kidini.

Sawa, tutazungumzia hilo Ijumaa. Uwe na siku njema. Kwa watu wanaohitaji baadhi ya makala za kitoto au kama unahitaji silabasi au kitu kingine chochote, naweza kukupa hizo.

Uwe na siku njema, na tuonane Ijumaa.

Huyu ni Dkt. Roger Greene katika mafundisho yake kuhusu Ukristo wa Marekani. Huu ni kipindi cha 2, Upuritan huko Amerika na Roger Williams.